Получено на 17-10-18 17 г.
ВХ № 1140 Д №

СТАНОВИЩЕ

относно конкурса за ***„професор"*** по научната специалност **04.01.01. "Общо земеделие",** обявен в ДВ бр.59 от 21.07.2017 год. с единствен кандидат **доц. д-р Монко Иванов Нанков**

от доц. д-р Христина Борисова Георгиева определена съгласно Заповед № НП-07-55/21.09.2017 год. на Председателя на ССА – София за член на Научното жури

Кратко представяне на кандидата.

Доц. д-р Монко Иванов Нанков е роден на 07.05.1957 г. в с. Габаре, обл.Враца, завършва висшето си образование в СУ – Пловдив, сега АУ , специалност **" Полевъдство "**. През 1987 г. спечелва конкурс за н. ст. III ст. / асистент/; през 1992 г. е н.с. II ст., а през 1998 г. н.с. I ст. През 2001 г.защитава докторска дисертация на тема „Проучване на системи за обработка на почвата на типичен чернозем". От 2007 г. работи като хабилитиран доцент в същия институт .

Притежава организационни умения и компетенции, които прилага в научноизследователската и административната си работа –ментор е по проект"Студентски практики" към Тракийски университет , ръководител на три научни проекти: от 2008 до момента е член на Научен съвет на ИЦ Кнежа ; като от 2012 до 2017 г. е и Председател на обединения НС на ИЦ Кнежа и ИЛВ Плевен; от 2011 г. и понастоящем ръководи отдел „Агротехника и икономика на царевичното производство, като от 2012 г. е и Директор на Институт по царевицата Кнежа.

В научната си работа ползва английски и руски език, и различни компютърни програми.

3. Оценка на научно-изследователската и научно-приложна дейност във връзка с конкурса за "професор".

Публикационна дейност - представеният списък включва общо 100 научните публикации.

В конкурса за заемане на академичната длъжност "професор" доц. д-р Монко Нанков участва с 64 бр. научни публикации, и 1 бр. технология за производство на царевица, които като брой надхвърлят изискването за заемане на съответната академична длъжност.

Доц. д-р Нанков е представил копие на всяка научна публикация.

Намерените цитати са 51 броя в т.ч. 31 в научни списания, 18 броя в сборници от национални форуми, 2 броя в сборници от международни форуми, .

Анализ на научната и научно-приложната дейност. Представените за участие в конкурса 64 научни публикации и 1 технология се основават на научни изследвания в областта на агротехниката., публикувани в пълен текст в национални и международни списания и сборници.

Основното направление, в което много успешно работи и се реализира като учен и изследовател доц. д-р Нанков, е **агротехника при отглеждане на царевица-фуражна, пуклива и захарна в различни сеитбообръщения ; анализиране агрохимични свойства на почвата.**

В представената „Технология за производство на царевица" написана на 20 стр. доц. д-р Нанков участва в колектив. Резултатите са отразени в голяма част от представените научните публикации.

Ръководство и участие в научни проекти. Научно изследователската дейност на доц. д-р Нанков се изразява в разработването на 12 проекта, от тях като ръководител на 3 и участник в 9, финансирани от ССА. Резултатите са публикувани в научни статии свързани с решаването на различни научни и научно-приложни проблеми. Всички научни проекти са тематично свързани с научната дейност на ИЦ –Кнежа и приоритетите на ССА. Резултатите от изпълнението на проектите са отразени в крайните продукти – публикации и технология.

Оценка значимостта на приносите за науката и практиката. Научната продукция на доц. д-р Нанков е голяма по обем, с разнообразна тематика и обхваща важни направления и ключови звена от агротехнологията основно на царевицата. Приносите, формулирани от кандидата, реално отразяват резултатите от проведените изследвания. За най-съществени отбелязвам следните приноси:

I. Научните приноси са в няколко направления

1.Проучване на агрохимичните свойства на почва тип типичен чернозем - Установено е, че начините на обработка на почвата не оказват съществено влияние върху някои водно-физични свойства на почвата като плътност на почвата и обща порьозност .

2.Проучване влиянието на сеитбообръщението

- В четириполно сеитбообращение (**царевица за зърно-пшеница-ечемик-пролетен грах**) е установено влиянието на системите за обработка на почвата и минералното торене върху продуктивността, износа и баланса на хранителните вещества при типичен чернозем.

- В четириполно сеитбообращение от типа **царевицата за зърно-овес-пролетния грах-пшеница** при няколко системи на обработка и нива на торене е установено, че общата продуктивност за сеитбообращението е с най-високи стойности при оран на 25-30 см.

- Проучено е влиянието на минералното торене и обработката на почвата върху продуктивността на триполно сеитбообращение (**царевица за зърно-пшеница-пролетен грах**). В общата продуктивност на сеитбообращението делът на царевицата за зърно е 54,71%; на пшеницата 28,07% и 17,15% на пролетния грах при минерално торене с $N_{16}P_{11}K_{11}$ Добивът зърно се повишава до 24,42%, енергийната продуктивност до 23,77%, суровият протеин до 24,13%, кръмните единици за мляко до 24,87% и кръмните единици за растеж до 24,20%. По-ниската норма на рентабилност при торените посеви е резултат на по-високия ръст на материалните разходи.

При условия без торене добива на зърно е по-висок при сеитбооборотното звено пшеница - царевица в сравнение с **монокултурата.**

- При отглеждане на царевицата като **монокултура и в двуполка** с пшеница е доказано, че замяната на оранта от 25-30 см. с плоскорезна обработка и разрохкване на същата дълбочина оказва влияние върху структурните показатели и добива на зърно при царевицата.

3. **Проучване влиянието на условията на отглеждане върху растежа и развитието, състава на различни видове и хибриди царевица.** Изследвано е влиянието на различни нива на торене при хибрид Кн-435 върху стойностите на показателите височина на растенията, височина на залагане на горния кочан, обхватът в основата на стъблото, теглото на кочаните, масата на 1000 зърна нарастват спрямо неторенията посев. Приложеното минерално торене оказва положителен ефект върху величината на получения добив от зърно

Извършена е фенологична характеристика, биометричен анализ, като е отчетена и продуктивност на **хибриди захарна царевица** под номера от Е-1 до Е-9.

Изследвано е влиянието на минералното торене върху добива абсолютно сухото вещество, кръмните единици за растеж (КЕР) и мляко (КЕМ) при хибриди захарна царевица. Извършена е биоенергетечиска оценка и е определена енергийната хранителна стойност на хибриди отглеждани при условие на минерално торене, както и синтезираното количество гликоза.

Установено е влиянието на минералното торене върху хранителната стойност на **хибриди пуклива** царевица.

4. Установено е влиянието на климатичните условия на района върху продуктивността на различни хибриди царевица при напояване и воден дефицит.

5. Проучено е количеството получена **гликоза при фотосинтеза**та на царевица за зърно и това изразходвано при дишането на царевицата при различни системи на обработка на почвата и торене.

6. Установен е **агрономическият и икономически ефект** от разработените технологични звена при отглеждане на царевицата.

Научните приноси с приложен характер са свързани с проучване на:

последействието в зависимост от системите на обработка на почвата на предшественика и торенето върху добива и от хранителната стойност на ечемика.

последействието на системи на основна обработка на почвата (типичен чернозем) и четири нива на комбинирано минералното торене върху добива на зърно, кръмни единици и бруто енергия при пшеница.)

продуктивните възможности на пшеница (добиви, кръмни единици и бруто енергия) отглеждана като монокултура, както и промените в някои от агрохимичните показатели на почвата в зависимост от редуването на културите, обработката на почвата и минералното торене

влияние отглеждането на люцерна и пролетен грах

извършено е **картографиране и оценка** състоянието на царевични посеви със специализирана безпилотна система

В резултат на целенасочена научноизследователска работа през последните години са **оптимизирани параметрите** на основните технологични звена в зависимост от агроекологичното райониране, условията на отглеждане и направленията на отглеждането и.

Установени са най-подходящите **предшественици**, сроковете и дълбочината за провеждане на основната, предсеитбената и вегетационна обработки на почвата.

Определен е **разходът на азот, фосфор и калий** за формиране на 100 kg зърно и съответното количество листно-стъблена маса, като основа за съставяне на диференцирани норми за торене.

Разработени са **интегрирани системи за борба с плевелите и неприятелите** Установени са критичните периоди по отношение на фактора вода и зависимостите между добивът и водообезпечеността на почвата.

разработена, публикувана и внедрена в практиката е най-съвременната „**Технология за производство на царевица"**

Критични бележки – При изписване на приносите е по-добре торовите норми да бъдат или всички за dka или за ha .

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на направения анализ на научната и научно-приложната дейност на кандидата считам, че доц. д-р М. Нанков отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение в ССА за заемане на академичната длъжност "професор". Кандидата участва в конкурса с голяма по обем и съдържания научна продукция. Представените научни трудове съдържат съществени теоретични, методични и научно-приложни приноси, и са цитирани от български и чужди автори. Резултатите от научните му изследвания са намерили успешно приложение в създаването на интелектуални научни продукти и в разработването на технология за царевицата.

Всичко това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната му дейност.

Доц. д-р Монко Нанков е учен и доказан изследовател и напълно убедено подкрепям кандидатурата му за заемане на академичната длъжност „професор".

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително, а Научният съвет на ИЦ Кнежа и ИЛВ Плевен да избере доц. д-р Монко Иванов Нанков за **„професор"** по научната специалност 04.01.01. "Общо земеделие" в професионално направление 6.1 Растениевъдство.

Дата: 23.10.2017 г. гр.Пазарджик

ИЗГОТВИЛ
СТАНОВИЩЕТО

(доц. д-р Х. Георгиева)